

Rapport aan
Stichting ARK
te Nijmegen
inzake de jaarrekening 2023

Stichting ARK, Nijmegen

Inhoudsopgave

	Pagina
BESTUURSVERSLAG	
Bestuursverslag	3
GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	
Geconsolideerde balans per 31 december 2023	9
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023	11
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening	12
Toelichting op de geconsolideerde balans	16
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023	26
Overige toelichtingen	31
ENKELVOUDIGE JAARREKENING	
Enkelvoudige balans per 31 december 2023	33
Enkelvoudige verkorte winst-en-verliesrekening over 2023	35
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening	36
Toelichting op de enkelvoudige balans	38
Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023	47
OVERIGE GEGEVENS	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	49
BIJLAGEN	
1. Bijlage 1: Geconsolideerde begroting	54
2. Bijlage 2: Intern opgesteld exploitatieoverzicht	55
3. Bijlage 3: Bestuur en nevenfuncties	56
4. Bijlage 4: Toelichting bestedingen	58

Stichting ARK, Nijmegen

Bestuursverslag

BESTUURSVERSLAG

1. Van start: zeven gebieden en vier opschalingsprogramma's

2023 was het eerste jaar van de uitvoering van ons nieuwe meerjarenplan '*In beweging voor wilde natuurlandschappen; van opstarten naar opschalen*'. Een vliegende start, met zowel veel aandacht voor het inregelwerk als voor de daadwerkelijke uitvoering. *Inventing a bicycle while riding it!*

In zeven gebieden werken we zelf aan het ontwikkelen van nieuwe meters wilde natuur en/of het wilder maken van bestaande natuur. Door voorbeeldprojecten laten we zien hoe het aanzetten van natuurlijke processen in de praktijk uitpakt, voor natuur en voor mens. En met grondaankoop, inrichting en start van het beheer op basis van de rewildingprincipes dragen we concreet bij aan een natuurrijker Nederland. In 2023 zijn voor alle zeven gebieden gebiedstrekkers aangewezen, teams geformeerd, programma's administratief ingevoerd en werd er per gebied een langetermijnambitie opgesteld. De veldprojecten buiten deze gebieden zijn afgebouwd. In vier van de gebieden hebben we gronden aangekocht en/of reeds aangekochte gronden ingericht tot wilde natuur. De hoeveelheid aangekochte hectares ten behoeve van nieuwe natuur is door de actuele situatie lager dan verwacht; enerzijds wachten agrariërs nog af wat de grondwaarden doen in het veranderende politieke speelveld en anderzijds wordt grond die wel op de markt komt nog steeds snel opgekocht door andere agrariërs ten behoeve van schaalvergroting van hun bedrijven. Op zee, waar grondaankoop niet mogelijk is, zijn we wel voortvarend bezig met het tonen dat herstel van de Noordzeebodem mogelijk is. Hoe dat op daadwerkelijk grote schaal (seascape) te doen is de volgende stap.

Zeven gebieden stap voor stap zelf wilder en natuurlijker maken is natuurlijk niet voldoende voor Nederland. Daarom richten onze vier opschalingsprogramma's zich op groepen en individuen die zelf ook met rewilding aan de slag willen. Het programma Netwerk richt zich op partijen met grond die zelf ook willen rewilden, en handvatten en inspiratie nodig hebben om aan de slag te gaan. Programma Jonge Rewilders mobiliseert jonge mensen die een groene studie volgen of al in het groene werkveld aan de slag zijn. We delen onze eigenwijze visie op natuur met ze en laten ze ook in de praktijk aan de slag gaan. Programma Kennis ontsluit en verrijkt de door ons en anderen jarenlang opgedane kennis en deelt deze met relevante doelgroepen zoals wetenschappers en terreinbeheerders. Programma Podium heeft als doel om een breder publiek warm te maken voor onze aanpak.

De meerwaarde van meer natuur en wildere, zelfredzame natuur lijkt meer en meer erkend te worden, en vindt gehoor onder jongeren die zoeken naar optimisme en handelingsperspectief. Ook private landeigenaren zien meer en meer in dat zeer intensief natuurbeheer een eindige strategie is. ARK weet in 2023 deze partijen te bereiken en te mobiliseren.

De gebiedsprogramma's en de opschalingsprogramma's versterken elkaar en zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De resultaten in de gebieden bewijzen dat en hoe rewilding werkt en de opschalingsprogramma's dragen bij aan de nodige bekendheid voor en interesse in de zeven gebieden. De cohesie en verbindingen tussen beide strategieën verdienen nog meer aandacht de aankomende jaren, daar is in het jaarplan van 2024 op ingezet.

Stichting ARK, Nijmegen

De overstap in 2023 naar onze nieuwe naam ARK Rewilding Nederland verliep soepel en kon rekenen op veel herkenning in de buitenwereld: het reflecteert dat wij deel uitmaken van een groeiend internationaal netwerk van rewilding organisaties en dat wij in Nederland daar op herkend en erkend kunnen worden.

Een groeiend aantal private fondsen en particulieren heeft ons weten te vinden in 2023. Veel aandacht ging uit naar het vinden van financiering voor het gebiedsprogramma Kempen~Broek, waar wij inzetten op een doorstart in samenwerking met Natuurmonumenten. Gelukkig, zo bleek begin 2024, succesvol. Daarnaast is in 2023 ook de gezamenlijke aanvraag voor het Groeifonds goedgekeurd, NL2120, waarmee een brede coalitie van natuurorganisaties, overheden, wetenschappelijke instituten en bedrijven de aankomende toen jaar aan de slag gaat met het op grote schaal toepassen van *nature based solutions* in Nederland. Voor ARK betekent dit een budget voor € 880.000 om getijdenparken in en om Rotterdam als *nature based solution* te ontwikkelen en als voorbeeld neer te zetten.

De steun van de Nationale Postcode Loterij verdient een speciale vermelding. Deze financiering stelt ons in staat om grensverleggende initiatieven van de grond te krijgen. De startfinanciering stelt ons in praktijk in staat om andere geïnteresseerde partijen aan boord te krijgen.

2. Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim in 2023 (1,8%) was aanzienlijk lager dan 2022 (9,2%) waar ARK nog te doen had met de nasleep van (long-)covid en toen er nog sprake was van twee medewerkers met langdurig ziekteverzuim. Waar in 2022 nog extra kosten gemaakt moesten worden voor HR-begeleiding (€ 12.000 extra uitgaven), betrof de totale kosten in 2023 € 3.617. Door een laag ziekteverzuim zijn er ook meer directe uren gemaakt dan verwacht, hetgeen van invloed is het positieve financiële resultaat van dit jaar. Aangezien ARK geen ziekteverzuimverzekering heeft, is een hoog of laag ziekteverzuim rechtstreeks van invloed op het resultaat van ARK.

3. Over de ontwikkeling van Stichting ARK in 2023

In april 2023 vond er een bestuurswissel plaats binnen ARK Rewilding Nederland. Jos Rademakers trad terug als directeur-bestuurder (maar bleef in 2023 voor ARK aan de slag als rewildingontwikkelaar). Adjunct-directeur Esther Blom nam zijn positie als bestuurder eerst op interim basis en vanaf september op permanente basis over waardoor er continuïteit was in de aansturing van de organisatie. 2023 werd vervolgens ook gebruikt om te bepalen hoe we de structuur van de organisatie verder aanpassen aan het nieuwe meerjarenplan en deze nieuwe situatie. Wij danken Jos voor zijn sterke visie en voor zijn grote passie en inzet in de afgelopen jaren die ARK in staat hebben gesteld om een robuuste strategie op te stellen voor de belangrijke volgende fase in haar bestaan.

Stichting ARK, Nijmegen

De Raad van Toezicht bestond in 2023 uit: Jan Ernst de Groot (voorzitter), Caroline Visser, Han Olf en Ellen Masselink. Bregje van Wesenbeeck, Vera Thijssen en Floor van den Elzen zijn in 2023 toegetreden, de laatste twee expliciet geselecteerd op vertegenwoordiging van onze doelgroep jonge rewilders. Clarisse Buma heeft in 2023 afscheid van ARK genomen, na drie termijnen van toezichtouderschap bij ARK.

De Raad van Toezicht heeft viermaal vergaderd. In april zijn de jaarrekening en het jaarverslag 2022 goedgekeurd. In oktober zijn de halfjaarrapportage en halfjaarcijfers 2023 besproken. Eind november heeft de raad goedkeuring verleend aan het jaarplan 2024 en de jaarbegroting 2024.

Op 30 november heeft ook de jaarlijkse zelfevaluatie plaatsgevonden. Het samenvattende verslag luidt:

“In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht zijn eigen functioneren geëvalueerd. In algemene zin is de Raad tevreden met zijn functioneren. Een belangrijke gebeurtenis voor de organisatie en de Raad was de bestuurswissel, waarbij na het terugtreden van Jos een zorgvuldige wervingsprocedure is ingezet die resulteerde in de selectie en aanstelling van Esther als de nieuwe directeur-bestuurder. Omdat dit een van de belangrijkste taken betreft van een raad van toezicht, heeft de Raad de bestuurswissel apart geëvalueerd en goed en zorgvuldig bevonden. Na het volmaken van haar termijnen is in het najaar afscheid genomen van Clarisse Buma die gedurende vele jaren met grote betrokkenheid een waardevolle bijdrage heeft geleverd, vooral vanuit haar expertise en ervaring op communicatiegebied; de ontstane vacature is intussen met succes ingevuld. Ook is het actiepunt uit het vorige verslag om de Raad uit te breiden met twee jongere leden succesvol afgerond en wordt hun bijdrage intussen als waardevol ervaren. Aldus is de samenstelling van de Raad op orde en passend bij de nieuwe strategie van ARK. Ten slotte is afgesproken om te zorgen voor meer gestructureerde deelname aan evenementen van ARK zodat ieder lid van de Raad jaarlijkse de kans krijgt op rechtstreekse interactie met de gebiedsprogramma's en de medewerkers van de organisatie en met de projectgebieden.”

In 2015 heeft de Raad van Toezicht een auditcommissie ingesteld, thans bestaande uit Jan Ernst de Groot en Caroline Visser. De auditcommissie heeft in april 2023 de jaarrekening 2022 en managementletter besproken met de registeraccountant, en verslag gedaan aan de Raad van Toezicht. In november 2023 heeft de auditcommissie de begroting 2024 met de directie besproken en hierover verslag gedaan.

Het aantal medewerkers varieerde in 2023 tussen 34 en 40 medewerkers. In 2023 hebben zeven mensen ARK verlaten. Een relatief groot aandeel van deze mensen was juist afkomstig uit de 'jongere garde', bijvoorbeeld om hun studie te continueren, een wereldreis te maken of over te stappen naar een andere natuurorganisatie. Ook was er bij een iemand sprake van twee jaar ziekte. De daarmee optredende verhoging van de gemiddelde leeftijd van ARK is een aandachtspunt voor de werving en het vasthouden van personeel bij ARK.

Stichting ARK, Nijmegen

In 2023 waren twee vertrouwenspersonen beschikbaar voor het personeel. Zij zijn enkele malen geconsulteerd om advies, maar er zijn bij hen geen integriteit-overschrijdende meldingen gedaan. Ook in 2023 heeft ARK bij enkele projecten met vrijwilligers gewerkt. Vrijwilligers waren actief bij het verzorgen van veldlessen, struintochten en voor monitoring.

In 2023 liep de samenwerking met twee trainees ten einde. In 2025 gaan we verder met het werken met trainees.

4. Bij de jaarrekening 2023

De controle van de jaarrekening is uitgevoerd door een Registeraccountant van Konings Maters te Nijmegen. De jaarrekening is opgesteld volgens de richtlijnen 650 voor de jaarverslaggeving van fondswervende organisaties.

Over 2023 is een resultaat behaald van € 96.534. Dit bedrag is toegevoegd aan de continuïteitsreserve. Besloten is om vanuit de algemene reserve € 350.000 toe te voegen aan de continuïteitsreserve, waardoor eind 2023 de continuïteitsreserve € 2.145.615 bedraagt en de algemene reserve € 53.953. De continuïteitsreserve dient om de activiteiten en doelstellingen van ARK op langere termijn te waarborgen. De algemene reserve staat vrij beschikbaar aan de directie.

Het eigen vermogen is in 2023 afgenomen met € 0,4 miljoen naar € 22,5 miljoen. Onder het eigen vermogen is het grondfonds opgenomen met einde 2023 in totaal 318 ha grond, met een totale boekwaarde van € 18.295.516. De gronden blijven in principe tijdelijk bezit van ARK en worden ingezet voor natuurontwikkeling of grondruilen.

Het bestemmingsfonds is in 2023 met € 164.398 afgenomen naar € 2.023.029. Het bestemmingsfonds bestaat uit vooruit ontvangen gelden die zijn ontvangen voor het uitvoeren van (doorlopende) projecten in 2024 en volgende jaren.

Het aantal uren gespaard verlof (= niet binnen jaar van toekenning opgenomen verlof) is in 2023 toegenomen met 303 uur tot een totaal van 5.617 uur. De totale reservering bedraagt hiervoor € 151.395.

5. Toelichting bij de posten werving, beheer en administratie, besteding doelstelling en rente

In de jaarrekening zijn onder de wervingskosten de kosten opgenomen voor de werving van ARK-brede, (vooralnog) niet project- en programma-gebonden (ongeoormerkte) donaties, subsidies en leningen bij particulieren, bedrijven, overheden en andere non-gouvernementele organisaties. De werving van deze project- en programmafinancieringen, waaronder het aanvragen van projectsubsidies en uitbreiding van lopende samenwerkingscontracten, zijn als projectgebonden kosten besteed aan doelstellingen opgevat.

De wervingskosten bedroegen in 2023 (€ 14.553) 1,5 % van de ongeoormerkte inkomsten. Als niet-projectgebonden baten worden de jaarlijkse bijdrage van de Nationale Postcode Loterij (€ 900.000) opgevat, plus het totaal van diverse giften van particulieren en bedrijven in 2023 (€ 77.926). Dit is een verhoging ten opzichte van 2022 waarin de opbrengst giften en particulieren € 33.624 bedroegen. Ongeoormerkte inkomsten worden via onze jaarbegroting dan wel door tussentijdse directiebesluiten toebedeeld aan de diverse projectbudgetten. Het actuele nog niet toegekende saldo is als een nog "onbestemde reserve" opgenomen in het bestemmingsfonds.

Stichting ARK, Nijmegen

In 2023 heeft ARK in totaal € 9.881.716 besteed aan de primaire doelstelling. Dat is 96,6 % van de totale uitgaven. Deze projectkosten waren als volgt opgebouwd:

o Inzet ARK	€ 2.197.641
o Werk derden	€ 4.238.600
o Aankoop gronden	€ 3.445.475

De kosten voor beheer en administratie bedroegen over 2023 € 337.771. Dat is 3,3% van de totale kosten. Het aantal aan de organisatie bestede zogenaamde indirecte uren (niet aan verlof, noch direct aan doelstelling bestede uren) bedroeg over 2023 uiteindelijk 13.178 uur, te weten 27% van de totale directe en indirecte uren. Begroot was 15.589 uur. De relatieve hoeveelheid indirecte uren is lager doordat er meer gericht aan programma's werd gewerkt en er sprake was van een lager ziekteverzuim..

De post reiskosten 2023 bedroeg € 83.158 en was iets hoger dan in 2022 (€ 76.061). Het beleid van ARK is dat de kosten zo veel mogelijk worden gemaakt via openbaar vervoer. De toename is te verklaren door de toename in het aantal fte en doordat het niet altijd mogelijk is gebleken om mensen te werven die dicht bij hun veldprojecten werken.

Waar voorheen ARK vaak voorschotten ontving van de subsidieverstrekkingen voor het aankopen van gronden, moet ARK nu vaak eigen en vreemd vermogen inzetten om gronden te kunnen aankopen. De rentes van vreemd vermogen zijn gestegen de laatste jaren. Deze combinatie heeft ervoor gezorgd dat ARK over 2023 € 283.700 heeft betaald aan rente en kosten. Deze bedragen zijn niet subsidiabel en voor 2023 heeft ARK besloten deze voor eigen rekening te nemen. Om deze kosten te beperken zoeken we alternatieve fondsen en leningen met lagere rentes.

6. Actuele ontwikkelingen na balansdatum

Begin 2024 is er specifiek aandacht gegeven aan het ontwikkelen van samenwerkingsprojecten tussen de opschalings- en de gebiedsprogramma's van ARK. Dit heeft geresulteerd in innovatieve en enerverende projecten. Zo gaat een groep jonge rewilders een gebied in het Groene Woud adopteren als proeftuin waar ze in de praktijk aan de slag mogen met rewilding.

2024 is het jaar dat ARK 35 jaar bestaat. Dit is een excellent haakje om ARK in de spotlights te zetten maar vooral om rewilding het podium te geven. De voorbereidingen van het evenement zijn in januari 2024 gestart.

In februari 2024 vernamen we dat de Postcodeloterij ons een extra bedrag van € 2.100.000 voor het gebiedsprogramma "Kempens Broek" toekent.

Nijmegen,

E.M. blom

Stichting ARK, Nijmegen

Geconsolideerde jaarrekening

Stichting ARK, Nijmegen

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na voorstel resultaatbestemming)

ACTIVA

	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Gronden	18.295.516		18.590.167	
Inventaris	7.137		7.777	
Vervoermiddelen	-		3.675	
		18.302.653		18.601.619
Financiële vaste activa		910.920		942.009
VLOTTENDE ACTIVA				
Onderhanden projecten		10.306.644		12.201.386
Vorderingen				
Handelsdebiteuren	83.804		73.619	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	44.801		14.987	
Overige vorderingen en overlopende activa	692.096		14.696	
		820.701		103.302
Liquide middelen		1.741.514		4.402.538
		32.082.432		36.250.854

Stichting ARK, Nijmegen

PASSIVA

	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
GROEPSVERMOGEN		22.518.113		22.880.629
LANGLOPENDE SCHULDEN				
Onderhandse leningen		3.659.311		6.868.358
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	206.031		193.012	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	154.396		45.928	
Overige schulden en overlopende passiva	5.544.581		6.262.927	
		5.905.008		6.501.867
		32.082.432		36.250.854

Stichting ARK, Nijmegen

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	Realisatie 2023	Budget 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Baten			
Baten van subsidies van overheden	4.492.177	10.774.010	7.281.400
Baten Nationale Postcode Loterij	900.000	900.000	900.000
Baten van particulieren / bedrijven	77.926	35.000	34.744
Baten van organisaties zonder winsttoegmerk	1.427.072	1.296.381	974.488
Geleverde diensten en producten	3.714.249	3.571.687	71.762
	<u>10.611.424</u>	<u>16.577.078</u>	<u>9.262.394</u>
Lasten			
Besteed aan doelstellingen	9.881.716	15.827.524	8.808.038
Kosten beheer en administratie	337.771	417.025	429.259
Wervingskosten	14.553	68.000	10.592
	<u>10.234.040</u>	<u>16.312.549</u>	<u>9.247.889</u>
Som der bedrijfslasten			
	<u>377.384</u>	<u>264.529</u>	<u>14.505</u>
Bedrijfsresultaat			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	4.606	4.500	5.007
Rentelasten en soortgelijke kosten	-285.456	-231.000	-17.469
	<u>-280.850</u>	<u>-226.500</u>	<u>-12.462</u>
Financiële baten en lasten			
	<u>96.534</u>	<u>38.029</u>	<u>2.043</u>
Voorstel resultaatbestemming			
Continuïteitsreserve	96.534	-	-
Algemene reserve	-	38.029	2.043
Totaal	<u>96.534</u>	<u>38.029</u>	<u>2.043</u>

Stichting ARK, Nijmegen

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING VAN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting ARK is feitelijk en statutair gevestigd op Winselingseweg 95, 6541 AH te Nijmegen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41050554.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

Stichting ARK is opgericht op 23 juni 1989. Het doel van stichting ARK is het op basis van natuurlijke processen ontwikkelen van natuur en landschap ten dienste van de samenleving. Stichting ARK heeft een 100% deelneming in Ark Projecten B.V.. Stichting ARK heeft geen winstoogmerk.

Informatieverschaffing over schattingen, oordelen, veronderstellingen en onzekerheden

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening vormt de leiding van Stichting ARK zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De consolidatiegrondslagen

Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen van Stichting ARK. De financiële gegevens van Stichting ARK en haar dochtermaatschappij Ark Projecten B.V. te Nijmegen zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting ARK.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 650, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving, en in overeenstemming met het reglement CBF-keur.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Stichting ARK, Nijmegen

Grondslagen

Materiële vaste activa

Stichting ARK koopt gronden aan voor het ontwikkelen van nieuwe natuurgebieden. Voor de aankoop van deze gronden ontvangt Stichting ARK subsidies of financieringen. Het is de bedoeling dat deze gebieden tijdelijk bij Stichting ARK in eigendom blijven en op de lange termijn worden overgedragen. In bijzondere gevallen worden er opstallen gekocht.

Materiële vaste activa gebruikt voor structurele projecten en in gebruik voor de eigen organisatie worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met afschrijvingen op basis van de geschatte levensduur en zo nodig rekening houdende met bijzondere waardeverminderingen en eventuele restwaarde.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Stichting ARK in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen. Deze voorziening wordt allereerst in mindering gebracht op de vordering op de desbetreffende deelneming.

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, welke in het algemeen gelijk is aan de nominale waarde. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten zijn gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met toegekende bijdrage en verminderd met voorzienbare kosten en toegerekende opbrengsten. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan de projectactiviteiten en in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project.

Projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van onderhanden projecten worden als opbrengsten en kosten verwerkt in de staat van baten en lasten naar rato van de verrichte prestaties op balansdatum

Stichting ARK, Nijmegen

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de geconsolideerde staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Reserve:

Er wordt een continuïteitsreserve opgebouwd ter grootte van het brutojaarsalaris inclusief werkgeverslasten van alle werknemers tezamen.

Fondsen:

Het bestemmingsfonds heeft betrekking op gelden ontvangen van derden voor de uitvoering van projecten. In het bestemmingsfonds zijn met ingang van 2018 alleen gelden opgenomen waarvoor geen terugbetalingsverplichting bestaat.

Grondfonds:

Het grondfonds geeft de waarde aan van de aan grondaankopen bestede gelden van projecten waarvoor subsidie is verstrekt.

Algemene reserve:

Algemene reserves zijn alle reserves, andere dan de wettelijke reserves en de statutaire reserves.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Stichting ARK, Nijmegen

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De kosten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen. Tekorten welke hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Subsidiebatens

Volgens de richtlijnen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) dienen subsidieontvangsten ten gunste van het jaar geboekt te worden waarin de subsidie is ontvangen. In het boekjaar niet bestede subsidies worden via de verdeling van het overschot toegevoegd aan het bestemmingsfonds of verantwoord onder de overige schulden. Dit is afhankelijk van een eventuele terugbetalingsverplichting van de subsidie.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur/verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Stichting ARK, Nijmegen

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	Gronden	Inventaris	Vervoer- middelen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023				
Aanschafwaarde	24.058.842	80.779	57.223	24.196.844
Cumulatieve afschrijvingen	-	-73.002	-53.548	-126.550
Cumulatieve waardevermindering	-5.468.675	-	-	-5.468.675
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>18.590.167</u>	<u>7.777</u>	<u>3.675</u>	<u>18.601.619</u>
Mutaties				
Investeringen	3.435.778	2.421	-	3.438.199
Afschrijvingen	-	-3.061	-3.675	-6.736
Desinvesteringen	-2.407.277	-	-57.223	-2.464.500
Afschrijvingen op desinvesteringen	-	-	57.223	57.223
Waardeverminderingen	-1.323.152	-	-	-1.323.152
Saldo mutaties	<u>-294.651</u>	<u>-640</u>	<u>-3.675</u>	<u>-298.966</u>
Stand per 31 december 2023				
Aanschafwaarde	25.087.343	83.200	-	25.170.543
Cumulatieve afschrijvingen	-	-76.063	-	-76.063
Cumulatieve waardevermindering	-6.791.827	-	-	-6.791.827
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>18.295.516</u>	<u>7.137</u>	<u>-</u>	<u>18.302.653</u>

Gronden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Gronden waarop een kwalitatieve verplichting wordt gelegd via een notariële akte, waarbij de functie van de grond verandert van landbouw naar natuur, worden afgewaardeerd van de landbouwwaarde waartegen het is verkregen naar natuurwaarde na het passeren van de notariële akte.

Stichting ARK, Nijmegen

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Financiële vaste activa		
Overige vorderingen	910.920	942.009

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Overige vorderingen		
Waarborgsommen	64.182	64.382
Lening particulier	116.259	127.059
Te ontvangen SKNL subsidies	730.479	750.568
	910.920	942.009

	2023	2022
	€	€

Lening particulier

Boekwaarde per 1 januari	127.059	137.059
Aflossing in boekjaar	-10.800	-10.000
Boekwaarde per 31 december	116.259	127.059

Op 2 april 2015 is de Zeetoren te hoek van Holland verkocht voor € 190.000. Aan koper is een lening verstrekt ter grootte van de koopsom. De rente bedraagt 3,8% op jaarbasis en de maandelijkse aflossing bedraagt € 833,33 met ingang van 1 april 2016. In 2023 is € 900 per maand afgelost.

	2023	2022
	€	€

Waarborgsommen

Boekwaarde per 1 januari	64.382	63.200
Verstrekking in boekjaar	-	1.182
Aflossing in boekjaar	-200	-
Boekwaarde per 31 december	64.182	64.382

Dit betreft een rentedepot inzake de lening van Stichting Groenfonds van € 56.000, waarborgsommen voor brandstofpassen ter grootte van € 2.000 en daarnaast een waarborgsom voor de huur van € 6.182. (2022: rentedepot € 56.000, brandstofpassen € 2.200 en huur € 6.182).

Stichting ARK, Nijmegen

	2023	2022
	€	€
<u>Te ontvangen SKNL subsidies</u>		
Boekwaarde per 1 januari	750.568	769.628
Rentebijdragen	40.331	41.360
Aflossing in boekjaar	-60.420	-60.420
Boekwaarde per 31 december	730.479	750.568

Dit betreft een in 2007 overeengekomen 30 jarige subsidieuitkering.

VLOTTENDE ACTIVA

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Onderhanden projecten		
Ontvangen inzake van onderhanden projecten	-42.395.022	-34.707.564
Bestemmingsreserve resp. vooruitontvangen subsidies	7.153.057	8.097.310
Geactiveerde uitgaven	45.548.609	38.811.640
	10.306.644	12.201.386

Specificatie onderhanden projecten

Groenewoud	7.144.809	9.097.686
Kempbroek	1.396.688	1.089.188
Geldersee Poort	1.287.245	1.331.859
Drielanden Park	19.161	604.805
Rijn-Maasmonding	11.269	18.430
Overige projecten	447.472	59.418
Totaal	10.306.644	12.201.386

Vorderingen

Handelsdebiteuren

Vorderingen op handelsdebiteuren	83.804	73.619
----------------------------------	--------	--------

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	44.801	14.987
----------------	--------	--------

Stichting ARK, Nijmegen

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
	€	€
Overige vorderingen en overlopende activa		
Te ontvangen inzake verkoop grond	666.294	-
Nog te ontvangen bedragen	9.831	1.974
Vooruitbetaalde kosten	3.801	12.722
Te ontvangen rente	12.170	-
	<u>692.096</u>	<u>14.696</u>

Liquide middelen

Geldmiddelen onderweg	-	4.768
Rabobank	1.330.997	2.435.003
ASN Bank	2.135	992.139
ING Bank	50.197	249.682
Triodos bank	358.185	720.946
	<u>1.741.514</u>	<u>4.402.538</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Groepsvermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting bij de enkelvoudige balans nader toegelicht.

Bestemmingsfonds

Bestemmingsfonds	<u>2.023.029</u>	<u>2.187.427</u>
------------------	------------------	------------------

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€

Bestemmingsfonds

Stand per 1 januari	2.187.427	2.051.967
Mutatie	-164.398	135.460
Stand per 31 december	<u>2.023.029</u>	<u>2.187.427</u>

Het bestemmingsfonds bestaat uit de vooruitontvangen bedragen voor projecten. De mutatie in de vooruitontvangen bedragen loopt via de staat van baten en lasten en bestaat uit ontvangsten minus bestedingen.

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
	€	€
Grondfonds		
Grondfonds	<u>18.295.516</u>	<u>18.590.168</u>

Stichting ARK, Nijmegen

	2023	2022
	€	€
Grondfonds		
Stand per 1 januari	18.590.168	24.885.256
Mutaties in verband met grondaankopen en -verkoppen en afwaardering van gronden	-294.652	-6.295.088
Stand per 31 december	18.295.516	18.590.168

De stand van het grondfonds is gelijk aan de waarde van de gronden op de balans. De gronden worden ingezet bij de projecten en de mutaties in de gronden lopen via de staat van baten en lasten.

LANGLOPENDE SCHULDEN

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Onderhandse leningen		
Overige langlopende schulden	3.659.311	6.868.358
<u>Overige langlopende schulden</u>		
Lening Nationaal Groenfonds	709.311	730.483
Lening Stichting Groenfonds	900.000	4.000.000
Lening Stichting Natuurontwikkeling het Groene Woud	1.000.000	1.987.875
Lening Forest Peace	1.000.000	-
Lening Stichting Abri voor Dieren	50.000	150.000
	3.659.311	6.868.358

Stichting ARK, Nijmegen

	2023	2022
	€	€
Lening Nationaal Groenfonds		
Stand per 1 januari		
Hoofdsom	890.849	890.849
Cumulatieve aflossing	-543.783	-483.363
Cumulatieve bijgeschreven rente	403.502	362.142
Saldo per 1 januari	750.568	769.628
Mutaties		
Aflossing	-60.420	-60.420
Bijgeschreven rente	40.331	41.360
Saldo mutaties	-20.089	-19.060
Stand per 31 december		
Hoofdsom	890.849	890.849
Cumulatieve aflossing	-604.203	-543.783
Cumulatieve bijgeschreven rente	443.833	403.502
	730.479	750.568
Kortlopend deel	-21.168	-20.085
Saldo per 31 december	709.311	730.483

Dit betreft een 30 jarige lening waarop jaarlijst de rente van 5,4% wordt bijgeschreven. Aflossing geschiedt op basis van annuïteiten met een totaalbedrag van € 60.420,44 per jaar. De aflossing vindt plaats door middel van verrekening met de te ontvangen subsidies SKNL zoals vermeld onder de financiële vaste activa.

Stichting ARK, Nijmegen

	2023	2022
	€	€
Lening Stichting Groenfonds		
Saldo per 1 januari	4.000.000	4.001.096
Aflossing	-3.100.000	-
Bijgeschreven rente	-	-1.096
Saldo per 31 december	900.000	4.000.000

Dit betreft een in 2019 verstrekte lening van het Nationaal Groenfonds ten behoeve van het project 'het Groene Woud'. Er kan in totaal € 4.000.000 worden opgenomen in tranches van minimaal € 250.000 waarbij een tranche maximaal 80% van de laagste waarde, aankoopbedrag dan wel getaxeerde waarde van de aankoopsom bedraagt.

Bij opname van de eerste tranche is er een rentedepot gestort van € 56.000, welke is opgenomen onder de waarborgsommen.

Als zekerheden zijn verstrekt het recht van eerste hypotheek op de gronden die zijn aangekocht. De looptijd van de lening is 60 maanden en de rente bedraagt 2,8% boven de euribor op jaarbasis.

	2023	2022
	€	€
Lening Stichting Natuurontwikkeling het Groene Woud		
Saldo per 1 januari	1.987.875	1.487.875
Verhoging	-	500.000
Aflossing	-987.875	-
Saldo per 31 december	1.000.000	1.987.875

Dit betreft een in 2019 verstrekte lening, welke in 2021 en in 2022 is verhoogd, ten behoeve van het project: 'het Groene Woud'. Als zekerheid is verstrekt het recht van eerste hypotheek op de gronden die zijn aangekocht met deze lening. Er is geen aflossingsschema en er is een rente van 1% op jaarbasis overeengekomen.

De lening wordt afgelost wanneer de gronden die als zekerheid zijn verstrekt zullen worden verkocht. Gezien de looptijd van het project zal dit niet binnen 1 jaar zijn en derhalve staat de lening als langlopend vermeld.

Stichting ARK, Nijmegen

	2023	2022
	€	€
Lening Forest Peace		
Saldo per 1 januari	-	-
Verhoging	1.000.000	-
Saldo per 31 december	1.000.000	-

Dit betreft een in 2023 afgesloten hypothecaire lening met een hoofdsom van € 1.000.000. De looptijd van de lening is maximaal 7 jaar. De gehele hoofdsom dient uiterlijk op 31 juli 2030 te zijn afgelost. De rente bedraagt 1,2% op jaarbasis.

Als zekerheid is gesteld het recht van eerste hypotheek aan Forest Peace op gronden/objecten welke door stichting ARK worden verworven of reeds zijn verworven met de gelden die mede door Forest Peace zijn gekocht. Op het moment dat stichting ARK de met het geld van Forest Peace gefinancierde gronden verkoopt, afwaardeert dan wel voor deze omvormingssubsidie ontvangt, levert stichting ARK andere percelen en gronden als onderpand.

	2023	2022
	€	€
Lening Stichting Abri voor Dieren		
Saldo per 1 januari	150.000	250.000
Aflossing	-100.000	-100.000
Saldo per 31 december	50.000	150.000

Dit betreft een in 2021 verstrekte lening die bedoeld is voor aankoop van gronden binnen het plan 'Elde. Versterking Leembossen De Geelders - Elderbroek'. De gronden worden verworven op basis van een formele taxatie van het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB).

Er wordt geen rente berekend en er is geen aflossingsschema overeengekomen.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	206.031	193.012

Stichting ARK, Nijmegen

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	77.994	-
Premies sociale verzekeringen	43.734	45.928
Pensioenen	32.668	-
	154.396	45.928
Overige schulden en overlopende passiva		
Vooruitontvangen subsidies	5.150.172	5.909.882
Rente	127.893	76.523
Aflossingsverplichtingen	21.168	20.085
Vakantiegeld- en vakantiedagen	218.669	229.722
Vooruitontvangen bedragen en nog te betalen kosten	26.679	26.716
Overige schuld	-	-1
	5.544.581	6.262.927
<u>Aflossingsverplichtingen</u>		
Kortlopend deel lening Nationaal Groenfonds	21.168	20.085

Stichting ARK, Nijmegen

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA

De niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake de fiscale eenheid

Er is sprake van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met Ark Projecten B.V. Uit dien hoofde is de Stichting mede hoofdelijk aansprakelijk voor de omzetbelastingsschulden van deze vennootschap.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake garanties

Stichting ARK heeft een huurverplichting ten behoeve van het huurpand aan de Winselingseweg 95 te Nijmegen.

De huurverplichting voor het komende jaar bedraagt circa € 12.000. Het contract loopt tot 18 juli 2027.

Stichting ARK, Nijmegen

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	Realisatie 2023	Budget 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Baten			
Baten van subsidies van overheden	4.492.177	10.774.010	7.281.400
Baten Nationale Postcode Loterij	900.000	900.000	900.000
Baten van particulieren / bedrijven	77.926	35.000	34.744
Baten van organisaties zonder winsttoegmerk	1.427.072	1.296.381	974.488
Geleverde diensten en producten	3.714.249	3.571.687	71.762
	10.611.424	16.577.078	9.262.394

Subsidievoorwaarden

Over de meeste projecten wordt achteraf inhoudelijk en financieel verantwoording afgelegd naar de opdrachtgever of subsidieverlener. Bij meerjarige projecten wordt jaarlijks inhoudelijk en financieel gerapporteerd. Uitgangspunt is het budget dat gemaakt is. Wijzigingen gebeuren in overleg met de opdrachtgever of subsidieverlener.

De jaarlijkse bijdrage van de Nationale Postcode Loterij ter waarde van € 900.000 is een subsidie voortvloeiend uit het contract dat eindigt op 31 december 2025.

De andere opbrengsten zijn één of meerjarige projectgelden en inkomsten uit verkoop van boeken, brochures en zoekplaten.

	Realisatie 2023	Budget 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Baten Nationale Postcode Loterij			
Baten Nationale Postcodeloterij	900.000	900.000	900.000

Besteed aan doelstellingen

Grondverwerving	3.445.475	8.317.500	3.769.487
Werk derden	4.238.600	5.105.778	3.100.949
Inzet Ark	2.197.641	2.404.246	1.937.602
	9.881.716	15.827.524	8.808.038

Stichting ARK, Nijmegen

	Realisatie 2023	Budget 2023
	€	€
Besteed aan doelstelling uitgesplitst naar doelstelling		
Groene Woud	2.831.823	8.006.571
Kempbroek	2.779.623	3.271.570
Noordzee	1.194.613	879.846
Drielanden Park	969.773	1.600.000
Veluwe	459.315	368.830
Gelderse Poort	438.064	651.277
Opschalingsprogramma	995.366	804.430
Rijn-Maasmonding	213.139	245.000
Totaal	9.881.716	15.827.524

Realisatie 2023	Budget 2023	Realisatie 2022
€	€	€

Kosten beheer en administratie

Bedrijfsbureau	337.771	417.025	429.259
----------------	---------	---------	---------

31.12.2023	31.12.2022
€	€

Bezoldiging bestuurders

Bezoldiging bestuurders	103.534	98.524
Totaal	103.534	98.524

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid getoetst en de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere beloningscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Raad van Toezicht de Regeling Beloning directeuren voor goededoelenorganisaties (zie www.goededoelenin nederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Stichting ARK vond plaats door de Raad van Toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 455 met een maximaal jaarinkomen van € 152.661 (1 FTE/12mnd)

Er is sprake van twee bestuursleden in 2023. Bestuurder 1 was in functie van 1 januari tot en met 30 april 2023 en Bestuurder 2 was in functie vanaf 1 mei tot en met 31 december 2023. Bij beide bestuurders is er sprake van een fulltime dienstverband.

Stichting ARK, Nijmegen

	<u>Bestuurder 1</u>	<u>Bestuurder 2</u>
	€	€
Bezoldiging		
Bruto beloning	28.220	55.346
Vakantiegeld	6.108	5.934
	34.328	61.280
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	2.925	4.316
Belaste vergoedingen	685	-
Totaal	37.938	65.596

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag per jaar. De belaste vergoedingen bijtellings en de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Er zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt.

Bezoldiging Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht verrichten hun werkzaamheden allen onbezoldigd.

	<u>Realisatie</u>	<u>Budget</u>	<u>Realisatie</u>
	2023	2023	2022
	€	€	€
Wervingskosten			
Wervingskosten	14.553	68.000	10.592

Hieronder zijn de kosten opgenomen voor de werving van (vooralsnog) ongeoormerkte gelden bij particulieren, overheden en andere organisaties. De wervingskosten bedragen 1,13% van de ongeoormerkte inkomsten. Als niet-projectgebonden baten worden de jaarlijkse bijdragen van de Nationale Postcode Loterij (€ 900.000) opgevat. plus het totaal van diverse giften van € 77.926.

Ongeoormerkte inkomsten worden via de jaarbegroting, danwel door tussentijdse directiebesluiten toebedeeld aan de diverse projectbudgetten.

	<u>Realisatie</u>	<u>Budget</u>	<u>Realisatie</u>
	2023	2023	2022
	€	€	€
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Rente leningen	4.606	4.500	5.007

Stichting ARK, Nijmegen

	Realisatie 2023	Budget 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Rente en kosten	<u>285.456</u>	<u>231.000</u>	<u>17.469</u>

Stichting ARK, Nijmegen

Analyse verschil uitkomst met budget

	Realisatie 2023	Budget 2023	Mutatie	
	€	€	€	%
Baten	10.611.424	16.577.078	-5.965.654	-36,0
	<u>10.611.424</u>	<u>16.577.078</u>	<u>-5.965.654</u>	<u>-36,0</u>
Besteed aan doelstellingen	9.881.716	15.827.524	-5.945.808	-37,6
Kosten beheer en administratie	337.771	417.025	-79.254	-19,0
Wervingskosten	14.553	68.000	-53.447	-78,6
Som der bedrijfslasten	<u>10.234.040</u>	<u>16.312.549</u>	<u>-6.078.509</u>	<u>-37,3</u>
Bedrijfsresultaat	377.384	264.529	112.855	42,7
Financiële baten en lasten	<u>-280.850</u>	<u>-226.500</u>	<u>-54.350</u>	<u>-24,0</u>
Netto resultaat	<u><u>96.534</u></u>	<u><u>38.029</u></u>	<u><u>58.505</u></u>	<u>153,8</u>

Voor een verdere analyse van de verschillen verwijzen wij u naar het bestuursverslag en bijlage 4

Stichting ARK, Nijmegen

OVERIGE TOELICHTINGEN

Gemiddeld aantal werknemers in fte

	Realisatie <u>2023</u>	Realisatie <u>2022</u>
Gemiddeld aantal werknemers over de periode werkzaam binnen Nederland	<u>29,00</u>	<u>26,80</u>
Totaal van gemiddeld aantal werknemers over de periode	<u><u>29,00</u></u>	<u><u>26,80</u></u>

Stichting ARK, Nijmegen

Enkelvoudige jaarrekening

Stichting ARK, Nijmegen

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na voorstel resultaatbestemming)

ACTIVA

	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Gronden	18.295.516		18.590.167	
Inventaris	7.137		7.777	
Vervoermiddelen	-		3.675	
		18.302.653		18.601.619
Financiële vaste activa				
Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.116		2.321	
Overige vorderingen	910.920		942.009	
		913.036		944.330
VLOTTENDE ACTIVA				
Onderhanden projecten		10.306.644		12.201.386
Vorderingen				
Handelsdebiteuren	83.804		73.619	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	44.801		14.987	
Overige vorderingen en overlopende activa	692.096		14.696	
		820.701		103.302
Liquide middelen		1.739.398		4.400.218
		32.082.432		36.250.855

Stichting ARK, Nijmegen

PASSIVA

	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
STICHTINGSVERMOGEN				
Bestemmingsfonds	2.023.029		2.187.427	
Grondfonds	18.295.516		18.590.168	
Reserves	2.199.568		2.103.034	
		22.518.113		22.880.629
 LANGLOPENDE SCHULDEN				
Onderhandse leningen		3.659.311		6.868.358
 KORTLOPENDE SCHULDEN				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	206.031		193.012	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	154.396		45.928	
Overige schulden en overlopende passiva	5.544.581		6.262.928	
		5.905.008		6.501.868
		32.082.432		36.250.855

Stichting ARK, Nijmegen

ENKELVOUDIGE VERKORTE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2023

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	-3.211	-1.737
Vennootschappelijk resultaat na belastingen	<u>99.745</u>	<u>3.780</u>
Netto resultaat na belastingen	<u><u>96.534</u></u>	<u><u>2.043</u></u>

Stichting ARK, Nijmegen

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING VAN DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting ARK is feitelijk en statutair gevestigd op Winselingseweg 95, 6541 AH te Nijmegen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41050554.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

Stichting ARK is opgericht op 23 juni 1989. Het doel van stichting ARK is het op basis van natuurlijke processen ontwikkelen van natuur en landschap ten dienste van de samenleving. Stichting ARK heeft geen winstoogmerk.

Informatieverschaffing over schattingen, oordelen, veronderstellingen en onzekerheden

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de enkelvoudige jaarrekening vormt de leiding van Stichting ARK zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De vrijstelling van consolidatie in verband met toepassing van artikel 2:408

Aangezien de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023 van Stichting ARK in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is volstaan met weergave van een beknopte enkelvoudige staat van baten en lasten.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

Voor zover grondslagen niet nader toegelicht zijn, wordt verwezen naar de grondslagen op bij de geconsolideerde jaarrekening.

Stichting ARK, Nijmegen

Grondslagen

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Stichting ARK in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen. Deze voorziening wordt eerst in mindering gebracht op de vordering op de deelneming.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan Stichting ARK wordt toegerekend.

Stichting ARK, Nijmegen

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	Gronden	Inventaris	Vervoer- middelen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023				
Aanschafwaarde	24.058.842	80.779	57.223	24.196.844
Cumulatieve afschrijvingen	-	-73.002	-53.548	-126.550
Cumulatieve waardevermindering	-5.468.675	-	-	-5.468.675
Boekwaarde per 1 januari 2023	18.590.167	7.777	3.675	18.601.619
Mutaties				
Investeringen	3.435.778	2.421	-	3.438.199
Afschrijvingen	-	-3.061	-3.675	-6.736
Desinvesteringen	-2.407.277	-	-57.223	-2.464.500
Afschrijvingen op desinvesteringen	-	-	57.223	57.223
Waardeverminderingen	-1.323.152	-	-	-1.323.152
Saldo mutaties	-294.651	-640	-3.675	-298.966
Stand per 31 december 2023				
Aanschafwaarde	25.087.343	83.200	-	25.170.543
Cumulatieve afschrijvingen	-	-76.063	-	-76.063
Cumulatieve waardevermindering	-6.791.827	-	-	-6.791.827
Boekwaarde per 31 december 2023	18.295.516	7.137	-	18.302.653

Gronden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Gronden waarop een kwalitatieve verplichting wordt gelegd via een notariële akte, waarbij de functie van de grond verandert van landbouw naar natuur, worden afgewaardeerd van de landbouwwaarde waartegen het is verkregen naar natuurwaarde na het passeren van de notariële akte.

Stichting ARK, Nijmegen

Financiële vaste activa

	2023	2022
	€	€
<u>Deelneming Ark Projecten B.V.</u>		
Boekwaarde per 1 januari	-	-
Resultaat	-3.211	-1.737
Afboeking op vordering	3.211	1.737
	-	-
Boekwaarde per 31 december	-	-
	31.12.2023	31.12.2022
	€	€

Vorderingen op groepsmaatschappijen

Lening Ark Projecten B.V.	2.116	2.321
---------------------------	-------	-------

	2023	2022
	€	€

Lening Ark Projecten B.V.

Stand per 1 januari		
Saldo hoofdsom	54.543	52.903
Afwaardering vordering op groepsmaatschappijen	-52.222	-50.485
	2.321	2.418
Mutaties		
Waardeverminderingen	-3.211	-1.737
Bijgeschreven rente	3.006	1.640
	-205	-97
Stand per 31 december		
Saldo hoofdsom	57.549	54.543
Afwaardering vordering op groepsmaatschappijen	-55.433	-52.222
	2.116	2.321

Stichting ARK, Nijmegen

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Overige vorderingen		
Lening particulier	116.259	127.059
Waarborgsommen	64.182	64.382
Te ontvangen SKNL subsidies	730.479	750.568
	910.920	942.009
	2023	2022
	€	€

Lening particulier

Boekwaarde per 1 januari	127.059	137.059
Aflossing in boekjaar	-10.800	-10.000
Boekwaarde per 31 december	116.259	127.059

Op 2 april 2015 is de zeetoren te Hoek van Holland verkocht voor € 190.000. Aan de koper is een lening verstrekt ter grootte van de koopsom. De rente bedraagt 3,8% op jaarbasis en de maandelijkse aflossing bedraagt € 833,33 met ingang van 1 april 2016. In verband met de corona-crisis is de aflossing in 2020 voor 3 maanden opgeschort.

	2023	2022
	€	€
<u>Waarborgsommen</u>		
Boekwaarde per 1 januari	64.382	63.200
Verstrekking in boekjaar	-	1.182
Aflossing in boekjaar	-200	-
Boekwaarde per 31 december	64.182	64.382

Dit betreft een rentedepot inzake de lening van Stichting Groenfonds van € 56.000, waarborgsommen voor brandstofpassen ter grootte van € 2.000 en daarnaast een waarborgsom voor de huur van € 6.182. (2019: rentedepot € 56.000, brandstofpassen € 2.200 en huur € 6.182).

Stichting ARK, Nijmegen

	2023	2022
	€	€
<u>Te ontvangen SKNL subsidies</u>		
Boekwaarde per 1 januari	750.568	769.628
Rentebijdragen	40.331	41.360
Aflossing in boekjaar	-60.420	-60.420
Boekwaarde per 31 december	730.479	750.568

Dit betreft een in 2007 overeengekomen 30 jarige subsidie uitkering.

VLOTTENDE ACTIVA

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Onderhanden projecten		
Ontvangen inzake van onderhanden projecten	-42.395.022	-34.707.564
Bestemmingsreserve resp. vooruitontvangen subsidies	7.153.057	8.097.310
Geactiveerde uitgaven	45.548.609	38.811.640
	10.306.644	12.201.386
Vorderingen		
Handelsdebiteuren		
Vorderingen op handelsdebiteuren	83.804	73.619
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	44.801	14.987
Overige vorderingen en overlopende activa		
Te ontvangen inzake verkoop grond	666.294	-
Nog te ontvangen bedragen	9.831	1.974
Vooruitbetaalde kosten	3.801	12.722
Te ontvangen rente	12.170	-
	692.096	14.696

Stichting ARK, Nijmegen

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Liquide middelen		
Geldmiddelen onderweg	-	4.768
Rabobank	1.328.881	2.432.683
ASN Bank	2.135	992.139
ING Bank	50.197	249.682
Triodos bank	358.185	720.946
	1.739.398	4.400.218

Stichtingsvermogen

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven:

	Bestemmings- fonds	Grondfonds	Algemene re- serve	Continuïteits- reserve	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023	2.187.427	18.590.168	403.953	1.699.081	22.880.629
Uit resultaatverdeling	-	-	-	96.534	96.534
Vrijval in verband met waardemutatie gronden	-	-294.652	-	-	-294.652
Overboeking van algemene reserve naar continuïteitsreserve	-	-	-350.000	350.000	-
Mutatie bestemmingsreserve	-164.398	-	-	-	-164.398
Stand per 31 december 2023	2.023.029	18.295.516	53.953	2.145.615	22.518.113

LANGLOPENDE SCHULDEN

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Onderhandse leningen		
Overige langlopende schulden	3.659.311	6.868.358

Stichting ARK, Nijmegen

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
<u>Overige langlopende schulden</u>		
Lening Nationaal Groenfonds	709.311	730.483
Lening Stichting Groenfonds	900.000	4.000.000
Lening Stichting Natuurontwikkeling het Groene Woud	1.000.000	1.987.875
Lening Forest Peace	1.000.000	-
Lening Stichting Abri voor Dieren	50.000	150.000
	3.659.311	6.868.358

	2023	2022
	€	€

Lening Nationaal Groenfonds

Stand per 1 januari

Hoofdsom	890.849	890.849
Cumulatieve aflossing	-543.783	-483.363
Cumulatieve bijgeschreven rente	403.502	362.142
Saldo per 1 januari	750.568	769.628

Mutaties

Aflossing	-60.420	-60.420
Bijgeschreven rente	40.331	41.360
Saldo mutaties	-20.089	-19.060

Stand per 31 december

Hoofdsom	890.849	890.849
Cumulatieve aflossing	-604.203	-543.783
Cumulatieve bijgeschreven rente	443.833	403.502
	730.479	750.568
Kortlopend deel	-21.168	-20.085
Saldo per 31 december	709.311	730.483

Dit betreft een 30 jarige lening waarop jaarlijst de rente van 5,4% wordt bijgeschreven. Aflossing geschiedt op basis van annuïteiten met een totaalbedrag van € 60.420,44 per jaar. De aflossing vindt plaats door middel van verrekening met de te ontvangen subsidies SKNL zoals vermeld onder de financiële vaste activa.

Stichting ARK, Nijmegen

	2023	2022
	€	€
Lening Stichting Groenfonds		
Saldo per 1 januari	4.000.000	4.001.096
Aflossing	-3.100.000	-
Bijgeschreven rente	-	-1.096
Saldo per 31 december	900.000	4.000.000

Dit betreft een in 2019 en 2021 verstrekte lening van het Nationaal Groenfonds ten behoeve van het project 'het Groene Woud'. Er kan in totaal € 4.000.000 worden opgenomen in tranches van minimaal € 250.000 waarbij een tranche maximaal 80% van de laagste waarde, aankoopbedrag dan wel getaxeerde waarde van de aankoopsom bedraagt.

Bij opname van de eerste tranche is er een rentedepot gestort van € 56.000, welke is opgenomen onder de waarborgsommen.

Als zekerheden zijn verstrekt het recht van eerste hypotheek op de gronden die zijn aangekocht. De looptijd van de lening is 60 maanden en de rente bedraagt 2,8% boven de euribor op jaarbasis.

	2023	2022
	€	€
Lening Stichting Natuurontwikkeling het Groene Woud		
Saldo per 1 januari	1.987.875	1.487.875
Verhoging	-	500.000
Aflossing	-987.875	-
Saldo per 31 december	1.000.000	1.987.875

Dit betreft een in 2019 verstrekte lening ten behoeve van het project: het Groene Woud. Als zekerheid is verstrekt het recht van eerste hypotheek op de gronden die zijn aangekocht met deze lening. Er is geen aflossingsschema en er is een rente van 1% op jaarbasis overeengekomen.

De lening wordt afgelost wanneer de gronden die als zekerheid zijn verstrekt zullen worden verkocht. Gezien de looptijd van het project zal dit niet binnen 1 jaar zijn en derhalve staat de lening als langlopend vermeld.

Stichting ARK, Nijmegen

	2023	2022
	€	€
Lening Forest Peace		
Saldo per 1 januari	-	-
Verhoging	1.000.000	-
Saldo per 31 december	1.000.000	-

Dit betreft een in 2023 afgesloten hypothecaire lening met een hoofdsom van € 1.000.000. De looptijd van de lening is maximaal 7 jaar. De gehele hoofdsom dient uiterlijk op 31 juli 2030 te zijn afgelost. De rente bedraagt 1,2% op jaarbasis.

Als zekerheid is gesteld het recht van eerste hypotheek aan Forest Peace op gronden/objecten welke door stichting ARK worden verworven of reeds zijn verworven met de gelden die mede door Forest Peace zijn gekocht. Op het moment dat stichting ARK de met het geld van Forest Peace gefinancierde gronden verkoopt, afwaardeert dan wel voor deze omvormingssubsidie ontvangt, levert stichting ARK andere percelen en gronden als onderpand.

	2023	2022
	€	€
Lening Stichting Abri voor Dieren		
Saldo per 1 januari	150.000	250.000
Aflossing	-100.000	-100.000
Saldo per 31 december	50.000	150.000

Dit betreft een in 2021 verstrekte lening die bedoeld is voor aankoop van gronden binnen het plan 'Elde. Versterking Leembossen De Geelders - Elderbroek'. De gronden worden verworven op basis van een formele taxatie van het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB).

Er zijn geen zekerheden verstrekt en er is geen rente overeengekomen.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	206.031	193.012
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	77.994	-
Premies sociale verzekeringen	43.734	45.928
Pensioenen	32.668	-
	154.396	45.928

Stichting ARK, Nijmegen

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Overige schulden en overlopende passiva		
Vooruitontvangen subsidies	5.150.172	5.909.882
Vakantiegeld- en vakantiedagen	218.669	229.722
Rente	127.893	76.523
Vooruitontvangen bedragen en nog te betalen kosten	26.679	26.716
Aflossingsverplichtingen	21.168	20.085
	5.544.581	6.262.928

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA

De niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake de fiscale eenheid

Er is sprake van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met Ark Projecten B.V. Uit dien hoofde is de Stichting mede hoofdelijk aansprakelijk voor de omzetbelastingsschulden van deze vennootschap.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake garanties

Stichting ARK heeft een huurverplichting ten behoeve van het huurpand aan de Winselingseweg 95 te Nijmegen.

De huurverplichting voor het komende jaar bedraagt circa € 12.000. Het contract loopt tot 18 juli 2027.

Stichting ARK, Nijmegen

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	Realisatie 2023	Budget 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Rente leningen	7.613	4.500	6.647
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Rente en kosten	285.456	231.000	17.469
Belastingen			
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen			
Resultaat deelneming Ark Projecten B.V.	-3.211	-	-1.737

Stichting ARK, Nijmegen

Overige gegevens

Stichting ARK, Nijmegen

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring over de jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting ARK te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ARK per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met RJ 650 Fonsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige enkelvoudige balans per 31 december 2023;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting ARK zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Stichting ARK, Nijmegen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650 Fondsenwervende Organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de de huishouding te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de huishouding.

Stichting ARK, Nijmegen

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Stichting ARK, Nijmegen

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nijmegen, 14 juni 2024

Konings Maters
Accountants & Adviseurs

W.M. Groothuis RA

Stichting ARK, Nijmegen

Bijlagen

Stichting ARK, Nijmegen

1. Bijlage 1: Geconsolideerde begroting

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	€	€
Baten		
Baten van subsidies van overheden	7.363.818	10.774.010
Baten Nationale Postcode Loterij	900.000	900.000
Baten van particulieren	37.500	35.000
Baten van organisaties zonder winstoogmerk	1.232.628	1.071.381
Geleverde diensten en producten	2.469.375	3.796.687
	<u>12.003.321</u>	<u>16.577.078</u>
Lasten		
Besteed aan doelstellingen	11.208.462	15.827.524
Kosten beheer en administratie	572.235	417.025
Wervingskosten	186.229	68.000
	<u>11.966.926</u>	<u>16.312.549</u>
Bedrijfsresultaat	36.395	264.529
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	4.000	4.500
Rentelasten en soortgelijke kosten	0	231.000
Financiële baten en lasten	<u>4.000</u>	<u>-226.500</u>
Netto resultaat	<u><u>40.395</u></u>	<u><u>38.029</u></u>

Bijlage 2: Intern opgesteld exploitatieoverzicht

Resultaatoverzicht Stichting ARK 2023		
		€ -19.031
Exploitatie overzicht	Begroting 2023	Gerealiseerd 31-12-2023
Opbrengst doorbelaste externe projectenuren	€ 2.667.775	€ 2.818.574
Opbrengst webwinkel	€ 5.000	€ 8.171
Bijdrage fondswerving algemeen	€ 40.000	€ 5.000
Programmatrekker	€ 60.000	€ -
Bijdrage communicatie	€ 70.000	€ 56.159
ARK reis		€ -
NPL-bijdrage opleiding/thema	€ 37.500	€ 50.000
Totale opbrengst ter dekking van de kosten	€ 2.880.275	€ 2.937.904
Personeelskosten		
Bruto salarissen	€ 1.649.682	€ 1.603.133
Reservering verlofdagen		€ -12.175
Vakantiegeld	€ 131.975	€ 119.863
Sociale verzekeringspremies/verzuim	€ 356.332	€ 318.853
Pensioenpremie	€ 154.156	€ 163.450
ontvangen ziekengeld		€ 4.518
Subtotaal personeelskosten	€ 2.292.145	€ 2.197.642
Reis en verblijfskosten	€ 60.000	€ 83.158
Opleidingskosten	€ 25.000	€ 7.228
Overige personeelskosten	€ 77.101	€ 85.925
totaal personeelskosten	€ 2.454.246	€ 2.373.954
Algemene kosten		
Huisvestingskosten	€ 27.500	€ 19.452
Kantoorkosten/automatisering	€ 45.500	€ 53.693
Accountantskosten	€ 27.000	€ 32.126
Afschrijvingskosten	€ 10.000	€ 6.736
Wervingskosten, uitbesteed werk	€ 68.000	€ 3.020
Programmamaker	€ 60.000	€ -
Algemene kosten overig	€ 25.000	€ 14.133
Kosten themadagen en ARK 3-daagse	€ 12.500	€ 13.124
Kosten ARK reis		€ -
Communicatiekosten, uitbesteed werk	€ 117.000	€ 28.468
totaal algemene kosten	€ 392.500	€ 170.750
totale kosten	€ 2.846.746	€ 2.544.704
Resultaat uit bedrijfsvoering	€ 33.529	€ 393.201
Interest		
Ontvangen rente ARK projecten BV	€ -	€ -3.007
Betaalde rente bank		
Betaalde rente leningen o/g		€ 283.700
Ontvangen rente verstrekte lening	€ -4.500	
subtotaal Interest	€ -4.500	€ 280.693
Bijzondere baten en lasten		
Bijzondere baten	€ -	€ 6.270
Lasten	€ -	€ -
subtotaal baten en lasten	€ -	€ 6.270
Resultaat	€ 38.029	€ 99.747

Stichting ARK, Nijmegen

3. Bijlage 3: Bestuur en nevenfuncties

Samenstelling bestuursorganen

Raad van toezicht:

Jan Ernst de Groot (lid m.i.v. juli 2019, met ingang van 1 januari 2021 voorzitter), Clarisse Buma (lid m.i.v. september 2014, afgetreden september 2023), Ellen Masselink (lid m.i.v. april 2017), Han Olf (lid m.i.v. november 2016), Caroline Visser (lid met ingang van april 2022), Bregje van Wesenbeeck (lid m.i.v. november 2022), Floor van den Elzen (lid m.i.v. juni 2023), Vera Thijssen (lid m.i.v. juni 2023), Guido Rijnja (lid m.i.v. november 2023)

Directie Stichting Ark:

Jos Rademakers, afgetreden in mei 2023

Eshter Blom, interim directeur m.i.v. mei 2023, directeur m.i.v. oktober 2023

Directie Ark Projekten B.V.:

Jos Rademakers, afgetreden in mei 2023

Eshter Blom, interim directeur m.i.v. mei 2023, directeur m.i.v. oktober 2023

Nevenfuncties leden van de Raad van Toezicht van ARK Natuurontwikkeling

Jan Ernst de Groot

- Chief Legal Officer en Chief Sustainability, Koninklijke Ahold Delhaize.
- voorzitter Raad van Commissarissen Ahold Delhaize Nederland B.V.
- lid dagelijks bestuur VNO-NCW
- lid Raad van Commissarissen ADG Dienstengroep S.E.

Clarisse Buma - Woordvoerderj Gemeente Rotterdam

- lid Kring van Beschermers Nationaal Monument Kamp Amersfoort
- Voorzitter Stichting Het Buiten

Ellen Masselink

- Partner at Getting To We
- lid Landelijke Versnellingstafel Woningbouw

Han Olf

- professor of Community and Conservation Ecology, Rijksuniversiteit Groningen
- boegbeeld Groene Route van Nationale Wetenschapsagenda
- penvoerder Regiodeal Natuurinclusieve Landbouw Noord Nederland
- wetenschappelijke adviesraad Greater Serengeti Conservation Society
- wetenschappelijke adviescommissie One Mara science Hub

Bregje van Wesenbeeck

- wetenschappelijk directeur Deltares en UHD Technische Universiteit Delft
- wetenschappelijke adviesraad Stichting de Noordzee (afgetreden in 2023)

Stichting ARK, Nijmegen

Caroline Visser

- Vice voorzitter Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO)
- lid Raad van Toezicht Teylers Museum
- bestuurder stichting Albron (tot 5 april 2024)
- lid raad van Toezicht Open Rivers Programme
- bestuurder NL Space Campys

Floor van den Elzen:

- Advisor & researcher at DRIFT for transition

Vera Thijssen

- student ecologie en evolutie Rijksuniversiteit Groningen
- Donkerte van de Wadden, student-assistente biologie
- voorzitter van de JNM - Jongeren in de Natuur
- groepsleidng bij het vergeten kind
- studenten voorzitter van het programmacommittee van de masters biology, egology & evolution, marine biology en biomolecular sciences bij Rijksuniversiteit Groningen

Guido Rijnja:

- adviseur communicatiebeleid Rijksvoorlichtingsdienst, ministerie van Algemene zaken.

Esther Blom:

- directeur ARK Rewilding Nederland
- Lid bestuur ATV de Hoge Weide
- Voorzitter van Tienhoven Stichting

Jos Rademakers

- directeur ARK Rewilding Nederland (afgetreden in mei 2023)
- algemeen lid van het bestuur van de 'Stichting Waal-Maas Symbiose'
- zelfstandig ontwerpend en adviserend rivierecoloog, onder bedrijfsnaam Jos Rademakers Ecologie & Ontwikkeling

Bijlage 4 : Toelichting bestedingen

	Gebiedsontwikkeling	Opschalings programma's	Communicatie	Wervingskosten	Kosten beheer en administratie	Totaal
Aankopen en verwervingen	€ 3.445.475				€	3.445.475
Uitbesteed werk/ARK uren	€ 5.324.430			€ 14.553	€	5.338.983
Communicatiekosten			€ 116.445		€	116.445
Personeelskosten		€ 995.366			€ 202.527	€ 1.197.893
Huisvestingskosten					€ 19.452	€ 19.452
Kantoor- en algemene kosten					€ 115.792	€ 115.792
Afschrijving en rente					€ 280.850	€ 280.850
	€ 8.769.905	€ 995.366	€ 116.445	€ 14.553	€ 618.621	€ 10.514.890